

Αριθμός απόφασης 34868 /2008

(αριθμός κατάθεσης αίτησης 11.861/2008)

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τη Δικαστή Παρασκευή Στεφανίδου, Πάρεδρο, η οποία ορίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου και από τη Γραμματέα Αικατερίνη Αντωνιάδου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του, την 10^η Ιουλίου 2008, για να δικάσει την υπ' αριθμ. κατάθεσης 11.861/2008 αίτηση, με αντικείμενο τριτανακοπή κατά απόφασης αναγνώρισης σφιματείου :

ΤΗΣ ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΟΥΣΔΑΣ - ΥΠΕΡ ΗΣ Η ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ : Δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ (Δ.Ο.Ε.)», που εδρεύει στην Αθήνα (Ξενοφώντος 15) και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία παραστάθηκε δια των πληρεξούσιων δικηγόρων της, Γεωργίου Κουδρόγλου (ΑΜΔΣΘ 259), και της δικηγόρου Αθηνών Μαρίας - Μαγδαληνής Τσίπρα (ΑΜΔΣΑ 21969), την οποία νομιμοποίησε ο τελευταίος, που κατέθεσαν προτάσεις.

ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΣ Η ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗ : Δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Ο.Κ.Π.Ε.)», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη (Πρ. Κορομηλά 51) και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία παραστάθηκε δια των πληρεξούσιων δικηγόρων της, Χρήστου Μόσχοβα (ΑΜΔΣΘ 1079) και Όλγας Βλόντζου (ΑΜΔΣΘ 5469), που κατέθεσαν προτάσεις.

ΤΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΩΣ ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΣΔΑΣ : Τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΝΩΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.)», που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία παραστάθηκε δια του πληρεξούσιου δικηγόρου της, Γεωργίου Κουδρόγλου (ΑΜΔΣΘ 259), που νομιμοποίησε τη δικηγόρο Αθηνών Μαρία - Μαγδαληνή Τσίπρα (ΑΜΔΣΑ 21969).

Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ της τριτανακοπής προσδιορίσθηκε αρχικά για την 6^η Ιουνίου 2008 και μετά από αναβολή για την παρούσα δικάσιμο.

ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ της υπόθεσης στο ακροατήριο οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά και στις έγγραφες προτάσεις τους.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρ. 5 §1 του ισχύοντος Συντάγματος «Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη». Κατά δε το άρθρ. 12 §1 του ίδιου Συντάγματος «Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα να συνιστούν ενώσεις και μη κερδοσκοπικά σωματεία, τηρώντας τους νόμους, που δύναται δεν μπορούν να εξαρτήσουν την άσκηση του δικαιώματος αυτού από προηγούμενη άδεια». Τέλος, κατά το άρθρ. 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης «Για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών», που κυρώθηκε με το άρθρ. 1 ν.δ. 53/1974, «1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελεύθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και στην ελευθερίαν συνεταιρισμού, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ιδρύσεως μετ' άλλων συνδικάτων και προσχωρήσεως σε συνδικάτα επί σκοπώ προσπίσεως των συμφερόντων του. 2. Η άσκηση των δικαιωμάτων τούτων δεν επιτρέπεται να υπαχθεί σε άλλους περιορισμούς πέραν των υπό του νόμου προβλεπομένων και αποτελούντων αναγκαία μέτρα σε δημοκρατική κοινωνία, για την εθνική ασφάλεια, τη δημοσία ασφάλεια, την προάσπιση της τάξεως και πρόληψη του εγκλήματος, την προστασία της υγείας και της εθνικής ανεξαρτησίας ή την προστασία των δικαιωμάτων, και ελευθεριών των ατρίτων...». Με τις διατάξεις αυτές κατοχυρώνεται το δικαίωμα να συνεταιρίζεται κανείς και να ιδρύει σωματεία μη κερδοσκοπικά, το δικαιώμα δε αυτό αποτελεί ειδικότερη μορφή της ελευθερίας της ομαδικής πνευματικής κίνησης και δράσης, καθώς και βάση της ελευθερίας της επαγγελματικής

οργάνωσης. Απόρροια του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι είναι αφενός μεν η αρχή της πολλαπλότητας των (μη κερδοσκοπικών) σωματείων, αφετέρου δε ότι η ίδρυση και η λειτουργία του σωματείου υπόκειται μόνο σε δικαστικό έλεγχο νομιμότητας και όχι σε οποιονδήποτε έλεγχο σκοπιμότητας, με την έννοια ότι το δικαστήριο δεν μπορεί να ελέγξει αν το σωματείο είναι ή όχι κοινωνικά ωφέλιμο, αν πράγματι προάγει τα συμφέροντα των μελών του ή ακόμη αν ανταγωνίζεται ή όχι άλλο παρεμφερές - προϋπάρχον σωματείο (ΜονΠρωτΘεσ 8835/1998 Αρι 1998.1246, ΒΛΑΣΤΟΣ, Σ., Αστικά Σωματεία, Συνδικαλιστικές και Εργοδοτικές Οργανώσεις, έκδ. Δ', §§86, 87).

Ειδικότερα, το δικαστήριο, προκειμένου να διατάξει την εγγραφή του σωματείου στο ειδικό βιβλίο του Πρωτοδικείου, ερευνά αν συντρέχουν οι νόμιμοι όροι για τη σύσταση του και αν το περιεχόμενο του καταστατικού είναι σύννομο. Εάν διαπιστωθεί ότι το καταστατικό περιέχει ρυθμίσεις που αντίκεινται σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, απορρίπτει τη σχετική αίτηση. Αν, παρά την ύπαρξη τέτοιων ρυθμίσεων, το δικαστήριο εγκρίνει το καταστατικό, μετά την τελεσιδικία της απόφασης και την εγγραφή του σωματείου στα βιβλία σωματείων, δεν καθίστανται μεν έγκυρες οι άκυρες διατάξεις του καταστατικού, πλην όμως τούτο δεν έχει επιρροή στην υπόσταση και τη νομιμότητα του σωματείου, αλλά αντί των διατάξεων αυτών ισχύουν οι προβλεπόμενες από το νόμο υποχρεωτικές ρυθμίσεις. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι τα ανωτέρω ισχύουν και το καταστατικό δεν είναι άκυρο στο σύνολό του, παρά την ύπαρξη άκυρης διάταξης σ' αυτό, στο μέτρο που δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρ. 181 ΑΚ. Σύμφωνα με το τελευταίο, η άκυρότητα μέρους συνεπιφέρει την άκυρότητα ολόκληρης της δικαιοπραξίας, αν συνάγεται ότι δεν θα είχε επιχειρηθεί χωρίς το άκυρο μέρος. Αποφασιστικό δηλαδή ρόλο θα παίξει η βούληση των ιδρυτών για τη σύσταση του σωματείου με ή χωρίς την άκυρη καταστατική ρύθμιση (βλ. ΒΛΑΣΤΟ, Σ., θ.π., §86, ΝΤΑΣΙΟ, Λ., Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο, Τόμ. Β/Ι – Συνδικαλιστικές Οργανώσεις, σελ. 180 και ΚΡΗΤΙΚΟ, Α., Δίκαιο Σωματείων και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, έκδ. 1984, Τόμ. Α', σελ. 69 – 70, τον ίδιο, σε ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, Α. – ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟ, Μ., Αστικός Κώδιξ, άρθρ. 80 αριθμ. 12).

Σε κάθε περίπτωση, η θεραπεία των άκυρων διατάξεων του καταστατικού είναι δυνατή με τη νόμιμη τροποποίηση του καταστατικού και έγκριση της τροποποίησης αυτής από το δικαστήριο, ενώ υποστηρίζεται ότι εάν δεν γίνει τέτοια τροποποίηση, συντρέχει λόγος διάλυσης του σωματείου, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρ. 105 ΑΚ, την οποία όμως μπορεί να ζητήσουν μόνο η διοίκηση του ή το ένα πέμπτο των μελών του ή η εποπτεύουσα αρχή, αλλά όχι και οι τρίτοι, όπως λ.χ. άλλο σωματείο. Οι τρίτοι δεν μπορούν να προβάλουν την ακυρότητα αυτή του καταστατικού, ούτε με τριτανακοπή, εφόσον από την ακυρότητα αυτή δεν υφίστανται βλάβη, ούτε τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντα τους (Εφθεσ 1448/1997 ΕλλΔην 1998.449, ΒΛΑΣΤΟΣ, Σ., δ.π., §86, ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗΣ, Α., Ερμ. ΑΚ, άρθρ. 50 αριθμ. 52 και άρθρ. 82 αριθμ. 6, ΚΡΗΤΙΚΟΣ, Α., Δίκαιο Σωματείων και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, έκδ. 1984, Τόμ. Α', σελ. 77 – 78). Η βλάβη αυτή ή η θέση σε κίνδυνο των συμφερόντων του τρίτου πρέπει να είναι ατομική και άμεση (άρθρ. 68 ΚΠολΔ), κατ' εξαίρεση δε όταν βλάπτονται τα συμφέροντα όχι συγκεκριμένου τρίτου, αλλά το γενικό συμφέρον, κάτι που γίνεται δεκτό ειδικά στην περίπτωση που ο σκοπός του σωματείου είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη ή το Σύνταγμα, τη διάλυση του σωματείου μπορεί να ζητήσει κάθε πολίτης κατ' άρθρ. 120 §4 του Συντάγματος (σχ. άρθρ. 188 ΠΚ, βλ. και ΚΡΙΠΠΑ, Γ., Προϋποθέσεις για την άσκηση τριτανακοπής με αίτημα τη διάλυση σωματείου, ΕΕργΔ 1988.577, 582). Επομένως, αποφασιστικό κριτήριο για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος αποτελεί η προσωπική έννομη κατάσταση των τριτανακόπτοντος και όχι η εξυπηρέτηση άλλων, δημοσίων συμφερόντων, καθώς το ισχύον δίκαιο (αντίθετα με την *actio popularis* του ρωμαϊκού δικαίου) δεν παρέχει σε οποιονδήποτε το γενικότερο δικαίωμα προσβολής οποιασδήποτε απόφασης, η οποία δεν βλάπτει αμέσως αυτόν. Κατ' εξαίρεση, το έννομο συμφέρον μπορεί να είναι και συλλογικό, όταν η δίκη διεξάγεται για την προστασία συλλογικού συμφέροντος, όπως π.χ. επί συλλογικών αγωγών που ασκούν οι ενώσεις καταναλωτών. Τα συλλογικά όμως αυτά συμφέροντα, αξιολογούνται από τον ουσιαστικό νομοθέτη που κρίνει κάθε φορά αν επιβάλλεται ή όχι να αναχθούν.

σε αυτοτελές αντικείμενο προστασίας (ΜονΠρωτΘεσ 6583/2007 αδημ., ΜονΠρωτΘεσ 2498/2005 αδημ., ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ – ΑΛΜΠΑΝΙΔΟΥ, Το έννομο συμφέρον του ενάγοντος, εκδ. 1995, σελ.103 - 115).

Εξάλλου, η προαναφερόμενη αρχή της πολλαπλότητας συνίσταται στη δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας στον ίδιο τόπο, κατά τον ίδιο χρόνο και στον ίδιο επαγγελματικό κλάδο ή επιχείρηση περισσότερων επαγγελματικών σωματείων ή συνδικαλιστικών οργανώσεων που επιδιώκουν τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό κατά το μέτρο που κρίνεται σκόπιμο από τους ενδιαφερόμενους για την εξυπηρέτηση των υλικών και ηθικών συμφερόντων τους, μέσα στα πλαίσια των νόμων, οι οποίοι, με την επιφύλαξη της παραπάνω συνταγματικής επιταγής, δύνανται να καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις ίδρυσης και συνύπαρξης σωματείων που επιδιώκουν τους αυτούς ή παρεμφερείς σκοπούς, αρκεί να μην εξαρτηθεί η ίδρυση του σωματείου από προηγούμενη άδεια της διοίκησης, όπως άλλωστε ορίζει και το άρθρ. 2 της 87ης Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας, κατά το οποίο «Η σύσταση συνδικαλιστικής οργανώσεως γίνεται άνευ προηγούμενης αδείας». Ωστόσο η κατά τα ανωτέρω αρχή της πολλαπλότητας κάμπτεται και μπορεί να αποκρουστεί στα πλαίσια του άρθρ. 281 ΑΚ σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρ. 25 του Συντάγματος, το οποίο απαγορεύει την καταχρηστική άσκηση των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων (ΑΠ 1591/1991 ΕλλΔνη 1992.1621, ΑΠ 633/1989 ΝοΒ 1990.629, ΕφΑθ 2679/1996 ΕλλΔνη 1996.1439, ΕφΑθ 9468/1992 ΕλλΔνη 1995.210). Έτσι, η συνύπαρξη δύο ή περισσότερων σωματείων, που έχουν την ίδια έδρα, επιδιώκουν τους ίδιους σκοπούς και συγκροτούνται από μέλη που ασκούν το ίδιο επάγγελμα, μπορεί να ελεγχθεί από το δικαστήριο, στα πλαίσια των διατάξεων των άρθρ. 25 §§ 1 και 3 του Συντάγματος, 80 § 1 και 281 ΑΚ, στην περίπτωση κατά την οποία η λειτουργία του δεύτερου σωματείου, παρεμποδίζει ή περιορίζει την τήρηση του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι από τα μέλη του άλλου σωματείου, κατά τρόπο ώστε να ματαιώνεται ο συνταγματικά προστατευμένος σκοπός του δικαιώματος, καθώς και όταν η επωνυμία του νεότερου σωματείου είναι ίδια ή παρόμοια με εκείνη του προϋφιστάμενου σωματείου σε σημείο ώστε να

προκαλείται σύγχυση ως προς την ταυτότητά του, όπως και όταν η συνύπαρξη αυτή παρακωλύει την εύρυθμη λειτουργία τους και την επίτευξη των σκοπών τους, σε βάρος των συμφερόντων των μελών τους. Τέτοια σύγχυση στη λειτουργία και τη δραστηριότητα των δύο σωματείων επέρχεται όταν δημιουργείται πλάνη ως προς την ταυτότητα κάθε σωματείου ενώ αντιθέτως αποκλείεται, όταν στην επωνυμία τους υπάρχει ουσιώδης διαφορά, η οποία καθίσταται ευχερώς αντιληπτή από το επιδεικνύον τη συνηθισμένη επιμέλεια υποψήφιο μέλος (ΑΠ 1374/2005 ΔΕΕ 2005.1221, ΑΠ 764/2005 ΕλλΔνη 2005.1126, ΑΠ 1842/1984 ΝοΒ 1985.1140, ΕφΛαρ 78/2004 ΕπισκΕμπΔ 2004.204, ΕφΘεσ 140/1993 ΕλλΔνη 1994.655, ΕφΘεσ 181/1991 Αρμ 1991.53, ΕφΘεσ 181/1990 ΕλλΔνη 1992.1221). Εξάλλου, η αναγνώριση της αρχής της πολλαπλότητας των σωματείων, όπως είναι προφανές, συνεπάγεται αναγκαστικά σε ένα βαθμό «ενόχληση» του προϋπάρχοντος σωματείου, δεδομένου ότι η ίδρυση του νέου σωματείου δημιουργεί αναπόφευκτα κατάσταση ανταγωνισμού μεταξύ τους. Τούτο όμως δεν αρκεί για να χαρακτηρισθεί η άσκηση του δικαιώματος ίδρυσης του νέου σωματείου ως καταχρηστική. Το γεγονός ότι η συνύπαρξη περισσότερων σωματείων στον ιδιο χώρο μπορεί να δημιουργήσει επιζήμιες προστριβές και έριδες και να αναπτύξει υπέρμετρο επαγγελματικό ανταγωνισμό μεταξύ τους δεν αρκεί για να προσδώσει καταχρηστικό χαρακτήρα στην ίδρυση του νεότερου σωματείου. Κι αν ακόμη θίγονται τα συμφέροντα ή γίνεται αντιποίηση δραστηριοτήτων του προϋφιστάμενου ομοειδούς σωματείου, δεν μπορεί να θεωρηθεί η σύσταση αυτή ως καταχρηστική, δεδομένου ότι κατά τη στάθμιση των εκατέρωθεν συμφερόντων, άξια μεγαλύτερης προστασίας και συνεπώς επικρατέστερη πρέπει να θεωρηθεί η άσκηση του δικαιώματος για ίδρυση απεριόριστου αριθμού σωματείων με τους ίδιους ή παρεμφερείς σκοπούς, αφού άλλωστε η παράλληλη ανταγωνιστική δράση τους συμβάλλει καλύτερα στην προαγωγή του έργου τους, αρκεί να μην προκαλείται σύγχυση ως προς την ταυτότητά τους και η παράλληλη λειτουργία τους να μην ματαιώνει την πραγματοποίηση της κοινωνικής προόδου σε πνεύμα ελευθερίας και δικαιοσύνης (ΑΠ 764/2005 ο.π., ΜονΠρωτΘεσ 10325/1999 Αρμ 2001.776).

Τέλος, αν η απόφαση για την αναγνώριση σωματείου τελεσιδικήσει, το υπό ίδρυση σωματείο καταχωρείται στο ειδικό βιβλίο του Πρωτοδικείου και αποκτά νομική προσωπικότητα, κατ' άρθρ. 83 ΑΚ. Στην περίπτωση αυτή η τριτανακοπή στρέφεται κατά του ιδρυθέντος σωματείου και όχι κατά των αιτούντων, διότι η δίκη έγινε για λογαριασμό του υπό ίδρυση σωματείου και όχι για δικό τους ατομικό λογαριασμό (ΑΠ 829/1981 ΕΕΔ 1982.44). Τούτο συνάγεται και από το ότι τα μέλη του σωματείου είναι μεταβλητά, η δε ιδιότητα τους δεν μεταβιβάζεται, ούτε κληρονομείται και συνεπώς κατά την άσκηση της τριτανακοπής είναι ενδεχόμενο να έχουν αποχωρήσει από το σωματείο ή να πέθαναν (βλ. ΝΤΑΣΙΟ, Λ., ο.π., σελ. 228).

Στην προκείμενη περίπτωση, με την υπό κρίση τριτανακοπή, διώκεται η ακύρωση και εξαφάνιση της υπ' αριθμ. 1440/1998 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, με την οποία έγινε δεκτή αίτηση της προσωρινής διοίκησης της καθ' ης δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, περί εγγραφής αυτής στο οικείο βιβλίο, επειδή, κατά τα διαλαμβανόμενα σ' αυτήν (τριτανακοπή) : α) το καταστατικό της περιλαμβάνει όρο που αντίκειται στις διατάξεις των άρθρ. 30 και 1 §3 εδ.β' και γ' ν. 1264/1982, ενόψει του ότι προβλέπει τη δυνατότητα διατάξεων σ' αυτήν σωματείων, μέλη των οποίων μπορούν να είναι μεταξύ συμμετοχής σ' αυτήν σωματείων, μέλη των οποίων μπορούν να είναι μεταξύ άλλων και καθηγητές που υπηρετούν σε ιδιωτικά σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα να παραβιάζεται η δομή του συνδικαλιστικού κινήματος, όπως έχει μέχρι σήμερα διαμορφωθεί, και ειδικότερα η οριζόντια δημιουργία σύγχυση στα μέλη τους, με συνέπεια η λειτουργία της να θέτει σε κίνδυνο τα συμφέροντα της τριτανακόπτουσας, αφού δημιουργούνται κίνδυνοι διπλοεγγραφής και διπλοψηφίας των εκάστοτε μελών των συλλόγων και αφετέρου γεννάται κίνδυνος δημιουργίας ερίδων και επαγγελματικών ανταγωνισμών που βλάπτει τα υλικά και ηθικά συμφέροντα των μελών τους.

Επιπρόσθετα, με την προσθήκη των προτάσεών της η τριτανακόπτουσα προβάλει πρόσθετο λόγο τριτανακοπής, συνιστάμενο στο ότι το καταστατικό της καθ' ης περιλαμβάνει και άλλον όρο που αντίκειται στο νόμο, ενόψει του ότι προβλέπει ως εκλογικό σύστημα ανάδειξης της διοίκησής της εκείνο της απλής αναλογικής, διαφοροποιημένο όμως κατά τις ειδικότερες διατάξεις του από το αντίστοιχο σύστημα που επιβάλει ο ν. 1264/1982.

Με αυτό το περιεχόμενο και αίτημα, η τριτανακοπή αρμοδίως καθ' ύλην και κατά τόπον φέρεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρ. 773 §1, 741, 583, 586, 587 ΚΠολΔ), παραδεκτώς δε ασκείται από την τριτανακόπτουσα, η οποία δεν ήταν διάδικος στη δίκη επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά της καθ' ης ομοσπονδίας, εφόσον σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην μείζονα σκέψη, η τελευταία έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα με την εγγραφή της στο ειδικό βιβλίο του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, οι δε αιτούντες σε εκείνη τη δίκη λειτουργούσαν για λογαριασμό της υπό ίδρυση ομοσπονδίας και όχι για δικό τους ατομικό λογαριασμό και συνεπώς τα όσα αντιτείνει η καθ' ης για την έλλειψη παθητικής νομιμοποίησης αυτής είναι απορριπτέα. Εξάλλου, απαραδέκτως προβάλλεται ο τελευταίος λόγος της τριτανακοπής που προτείνεται με το δικόγραφο της προσθήκης, ενόψει του ότι νέοι λόγοι τριτανακοπής μπορούν να προστεθούν και με τις προτάσεις, σύμφωνα με το άρθρ. 773 §2 ΚΠολΔ, όχι όμως και με την προσθήκη των προτάσεων, που κατατίθεται μετά τη συζήτηση (ΑΠ 1240/1991 ΕΕΝ 1993.48). Περαιτέρω, πρέπει, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην μείζονα σκέψη της παρούσας, να απορριφθεί ως απαράδεκτος ο πρώτος λόγος της τριτανακοπής, ελλείψει εννόμου συμφέροντος, της έλλειψης αυτής εξεταζόμενης αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο και κατά παραδοχή σχετικού ισχυρισμού της καθ' ης η τριτανακοπή, διότι η ακυρότητα όρου του καταστατικού της καθ' ης η τριτανακοπή ομοσπονδίας, λόγω παράβασης διάταξης νόμου, μπορεί να προκαλεί βλάβη στη δομή του συνδικαλιστικού κινήματος σε γένει, η βλάβη όμως αυτή δεν αφορά ατομικά και άμεσα την τριτανακόπτουσα, αλλά το γενικότερο συνδικαλιστικό συμφέρον, του οποίου θεματοφύλακας δεν βύνεται

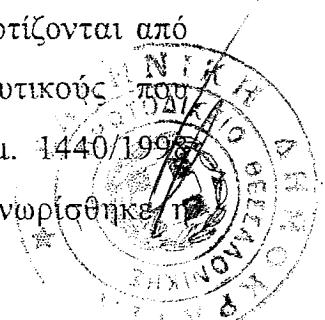
να οριστεί, κατά το ισχύον δικονομικό σύστημα, πλην των προαναφερόμενων στην μείζονα σκέψη εξαιρέσεων, οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Επομένως, εφόσον η τριτανακόπτουσα δεν επικαλείται άλλα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που προκάλεσαν ατομική και άμεση βλάβη ή έθεσαν σε κίνδυνο τέτοιας βλάβης τα έννομα συμφέροντά της, προκύπτει ότι δεν θεμελιώνεται έννομο συμφέρον της για την προβολή του πιο πάνω λόγου και επομένως αυτός, πριν από κάθε έρευνα της ουσιαστικής του βασιμότητας, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος. Περαιτέρω, ο δεύτερος λόγος είναι παραδεκτός και νόμιμος, στηριζόμενος στα άρθρ. 25 §§ 1 και 3 του Συντάγματος, 80 § 1 και 281 ΑΚ, πρέπει δε να εξετασθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική βασιμότητά του.

Από τη διάταξη του άρθρ. 752 §2 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι η πρόσθετη παρέμβαση, στις υποθέσεις που εκδικάζονται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, μπορεί να ασκηθεί και κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο, χωρίς προδικασία. Ειδικότερα στη δίκη της τριτανακοπής που ασκείται από δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση κατά απόφασης που διατάσσει την εγγραφή άλλης δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης στο οικείο βιβλίο, υπέρ της τριτανακόπτουσας επιτρέπεται να παρέμβει προσθέτως οποιοσδήποτε άλλος τρίτος επικαλείται έννομο προς τούτο συμφέρον. Τέτοιος τρίτος μπορεί να είναι η τριτοβάθμια ένωση, της οποίας μέλος είναι η ήδη τριτανακόπτουσα δευτεροβάθμια ένωση, υπέρ της οποίας η πρώτη παρεμβαίνει προσθέτως, αιτούμενη την αποδοχή της τριτανακοπής της (βλ. ΒΛΑΣΤΟ, Σ., δ.π., §88).

Στην προκείμενη περίπτωση, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, η συνδικαλιστική οργάνωση με την επωνυμία «ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΝΩΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.)», με δήλωση της πληρεξούσιας δικηγόρου της, η οποία καταχωρίσθηκε στα πρακτικά πριν την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας, παρενέβη προσθέτως υπέρ της τριτανακόπτουσας, ζητώντας να γίνει δεκτή η τριτανακοπή, επικαλούμενη άμεσο προς τούτο έννομο συμφέρον, λόγω της ιδιότητας της ως τριτοβάθμιας ένωσης, μέλος της οποίας είναι η ήδη τριτανακόπτουσα. Η παραπάνω πρόσθετη παρέμβαση ασκήθηκε παραδεκτά, σύμφωνα με όσα αναφέρονται

στην προηγούμενη νομική σκέψη, και είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρ. 80 επ., 741 και 752 §2 ΚΠολΔ, πρέπει δε να συνεκδικασθεί με την παρούσα τριτανακοπή (άρθρ. 31 §1, 246 και 741 ΚΠολΔ).

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων, που εξετάσθηκαν κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, οι οποίες περιέχονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά συνεδρίασης αυτού του Δικαστηρίου και από όλα τα έγγραφα που οι διάδικοι προσκομίζουν, άλλα από τα οποία λαμβάνονται υπόψη ως αυτοτελή αποδεικτικά μέσα και άλλα ως δικαστικά τεκμήρια, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά : Η τριτανακόπτουσα είναι ομοσπονδία, δηλαδή δευτεροβάθμιο σωματείο, που συστήθηκε το έτος 1922 και έχει καταχωρηθεί στο βιβλίο ομοσπονδιών του Πρωτοδικείου Αθηνών. Σύμφωνα με το τροποποιηθέν και ήδη ισχύον καταστατικό της, έχει έδρα στην Αθήνα, επωνυμία «ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ (Δ.Ο.Ε.)» και σκοπό «1) το συντονισμό και την ενιαία κατεύθυνση των προσπαθειών όλων των συλλόγων που τη συγκροτούν για τη βελτίωση της δημοτικής εκπαίδευσης, την ηθική και υλική εξύψωση των λειτουργιών της και την προάσπιση και προαγωγή των επαγγελματικών και υλικών συμφερόντων του κλάδου, 2) τη συμβολή της στη βελτίωση της όλης παιδείας του ελληνικού λαού, 3) την προώθηση της συνεργασίας και της αλληλεγγύης μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων και των εργαζομένων γενικότερα, 4) την προάσπιση των συνδικαλιστικών ελευθεριών, της δημοκρατίας, εθνικής ανεξαρτησίας και ειρήνης, 5) την έκφραση γνώμης για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος καθώς και τη συμμετοχή της στις κοινές προσπάθειες για την αντιμετώπισή τους, 6) την καλλιέργεια του συνδικαλιστικού ενδιαφέροντος και της ταξικής συνείδησης των εργαζομένων και 7) την προάσπιση και επέκταση του δικαιώματος για ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων στη γενική εκπαίδευση στα κέντρα λήψης αποφάσεων». Μέλη της πιο πάνω ομοσπονδίας είναι σύλλογοι, οι οποίοι απαρτίζονται από δασκάλους και νηπιαγωγούς και όποιους άλλους εκπαιδευτικούς εργάζονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Με την υπ' αριθμ. 1440/1997 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης αναγνωρίσθηκε τη

καθ' ης η τριτανακοπή ομοσπονδία ως δευτεροβάθμιο σωματείο, καταχωρήθηκε δε στο σχετικό βιβλίο ομοσπονδιών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, με αριθμ. 6221. Σύμφωνα με το πιο πάνω καταστατικό της, η επωνυμία της καθ' ης ομοσπονδίας είναι «ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Ο.Κ.Π.Ε.)», έχει έδρα στη Θεσσαλονίκη και ο σκοπός της είναι «1) Ο συντονισμός και η συνένωση των προσπαθειών όλων των συλλόγων που συγκροτούν την ομοσπονδία, για την προώθηση και προαγωγή των οικονομικών, επαγγελματικών και εργασιακών γενικά συμφερόντων των μελών της απ' την μία μεριά για την βελτίωση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και δη την έκφανση της ηθικής, επιστημονικής και υλικής ανύψωσης των καθηγητών που την απαρτίζουν απ' την άλλη, 2) Η διασφάλιση και η αναβάθμιση του δημοσίου χαρακτήρα της εκπαίδευσης, 3) Η συμβολή της στη βελτίωση και ενίσχυση της παιδείας όλου του ελληνικού λαού, 4) Η καλλιέργεια και η προώθηση πνεύματος συνεργασίας και αλληλεγγύης μεταξύ των Δ.Υ. και των εργαζομένων γενικότερα με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων που αφορούν το σύνολο των εργαζομένων της χώρας μας, 5) Η συμβολή στη διαφύλαξη και προαγωγή των δημοκρατικών θεσμών της χώρας, των συνδικαλιστικών ελευθεριών και της εθνικής ανεξαρτησίας, 6) Η συμβολή της στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και στην κατοχύρωση των πολιτικών δικαιωμάτων του πολίτη, 7) Η έκφραση γνώμης για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος καθώς και η συμμετοχή στις κοινές προσπάθειες για την αντιμετώπισή τους, 8) Η μέριμνα για τη διαπαιδαγώγηση των νέων και η αδιάκοπη προσπάθεια για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος εν γένει και 9) Η συμβολή της στον αγώνα για την εδραίωση και προάσπιση της ειρήνης και της συνεργασίας μεταξύ των λαών». Εξάλλου, η καθ' ης η τριτανακοπή αποτελείται από συλλόγους καθηγητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, μέλη των οποίων μπορούν να είναι μόνο καθηγητές φυσικής αγωγής, ξένων γλωσσών, μουσικών και εικαστικών σπουδών. Είναι αληθές, όπως συνάγεται από όλα τα ανωτέρω, ότι οι επιδιωκόμενοι, τόσο από την καθ' ης όσο και από την τριτανακόπτουσα, σκοποί συμπίπτουν σχεδόν στο σύνολό τους. Πλην όμως : α) Η καθ' ης έχει

διαφορετική έδρα από αυτήν της τριτανακόπτουσας, αφού η έδρα της πρώτης βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη ενώ της δεύτερης στην Αθήνα, β) Δεν απευθύνονται εξολοκλήρου στον ίδιο κύκλο προσώπων από τον οποίο αντλούν τα μέλη τους, παρά μόνο εν μέρει, αφού η καθ' ης απευθύνεται μόνο σε καθηγητές ενώ η τριτανακόπτουσα απευθύνεται σε δασκάλους, νηπιαγωγούς και όποιους άλλους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, γ) Ανάμεσα στην επωνυμία της καθ' ης και σ' αυτήν της τριτανακόπτουσας καμία ομοιότητα δεν υφίσταται, αλλά αντιθέτως υπάρχει σαφής ποιοτική και ποσοτική διαφορά. Ειδικότερα, η επωνυμία της καθ' ης η τριτανακοπή αποτελείται από τέσσερις λέξεις έναντι των τριών της επωνυμίας της τριτανακόπτουσας, εκ των οποίων μόνο η λέξη «ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ» είναι κοινή σε αμφότερες τις επωνυμίες. Κυρίως όμως η επωνυμία της καθ' ης αναφέρεται σε καθηγητές ενώ της τριτανακόπτουσας σε δασκάλους. Σε κάθε δε περίπτωση είναι ευχερώς αντιληπτή η μεταξύ των διαδίκων ομοσπονδιών διαφορά από οποιονδήποτε τρίτο που επιδεικνύει τη συνηθισμένη επιμέλεια και προσοχή, πολύ δε περισσότερο από τους καθηγητές που είναι μέλη ή υποψήφια μέλη των διαδίκων ομοσπονδιών, οι οποίοι αναμφίβολα και λόγω της ιδιότητάς τους δεν διατρέχουν κίνδυνο σύγχυσης, ούτως ώστε αυτοί σταθμίζονται με τα κριτήρια που θεωρούν κρίσιμα, ποια από τις δύο ομοσπονδίες προάγει και προωθεί καλύτερα τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις τους να ενταχθούν σε μία από αυτές. Όλα τα ανωτέρω δεν καταλείπουν καμία αμφιβολία ως προς τη διακρίβωση της ταυτότητας της κάθε ομοσπονδίας, ενώ δεν επέρχεται σύγχυση από τη λειτουργία της καθ' ης η τριτανακοπή, ούτε και παρεμποδίζεται η εύρυθμη λειτουργία της τριτανακόπτουσας που μπορεί να λειτουργεί παράλληλα για την προστασία των μελών της. Αντιθέτως η ίδρυση και η λειτουργία της καθ' ης η τριτανακοπή ομοσπονδίας είναι σύμφωνη προς την αρχή της πολλαπλότητας των σωματείων. Η ανάπτυξη ανταγωνιστικής δράσης μεταξύ των διαδίκων ομοσπονδιών, δεν αντιστρατεύεται τα συμφέροντά τους, ούτως ώστε να παρίσταται καταχρηστική η εκ των υστέρων σύσταση της καθ' ης. Και τούτο διότι, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στην μείζονα σκέψη, κατά τη στάθμιση των εκατέρωθεν συμφερόντων, δηλαδή αυτών της

τριτανακόπτουσας και της καθ' ης η τριτανακοπή, άξια μεγαλύτερης προστασίας θεωρείται η άσκηση του δικαιώματος της δεύτερης, που συνιστά εκδήλωση του δικαιώματος για ίδρυση απεριόριστου αριθμού σωματείων και κατ' επέκταση και ομοσπονδιών, αφού άλλωστε η παράλληλη ανταγωνιστική δράση τους συμβάλλει καλύτερα στην προαγωγή του έργου τους. Εξάλλου, ο ισχυρισμός της τριτανακόπτουσας ότι η ίδρυση και λειτουργία της καθ' ης δεν μπορεί να βρει έρεισμα στην υποτιθέμενη δική της αδιαφορία για τα προβλήματα των καθηγητών, ενόψει του ότι η ίδια πάντα στεκόταν και εξακολουθεί να στέκεται δίπλα σ' αυτούς, προβάλλεται αλυσιτελώς, ενόψει του ότι το δικαίωμα αυτό της καθ' ης η τριτανακοπή, που αποτελεί έκφανση του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι, έχει έρεισμα στο ίδιο το Σύνταγμα, στο οποίο και θεμελιώνεται, και ως εκ τούτου η ίδρυση και συμμετοχή σ' αυτήν εναπόκειται στη βούληση των μελών της, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε αιτιολογία προς τούτο. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω δεν τίθεται ζήτημα ελέγχου της σκοπιμότητας της ίδρυσης της καθ' ης η τριτανακοπή ομοσπονδίας, λόγω ύπαρξης της προϋφιστάμενης παρεμφερούς τριτανακόπτουσας, ούτε και έρευνας του εάν είναι κοινωνικά ωφέλιμη, καθόσον ένας τέτοιος έλεγχος, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στην μείζονα σκέψη, εκφεύγει της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου. Αντιθέτως, είναι προφανές ότι η παράλληλη δραστηριότητα των διαδίκων ομοσπονδιών σε εκπαιδευτικό έργο δεν αντιστρατεύεται τα συμφέροντα τους, ενώ η μεταξύ τους άμιλλα θα συμβάλλει καλύτερα στην επίτευξη των προεκτεθέντων καθ' όλα νόμιμων σκοπών τους. Με βάση τα παραπάνω περιστατικά η ίδρυση, αναγνώριση και λειτουργία της καθ' ης η τριτανακοπή συνιστά ενάσκηση του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι, εντός των πλαισίων του Συντάγματος και των νόμων και ουδόλως υπερβαίνει τα όρια που καθορίζουν τα άρθρ. 281 ΑΚ και 25 του Συντάγματος. Ως εκ τούτου, πρέπει τόσο η κρινόμενη τριτανακοπή όσο και η πρόσθετη παρέμβαση υπέρ της τριτανακόπτουσας να απορριφθούν ως αβάσιμες κατ' ουσίαν. Η δικαστική δαπάνη των διαδίκων πρέπει να συμψηφισθεί, λόγω του ότι η ερμηνεία του κανόνα δικαίου που εφαρμόσθηκε ήταν ιδιαίτερα δυσχερής (άρθρ. 176, 179 ΚΠολΔ)

Σελ. 14^η - 34963 /2008

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΖΕΙ την υπ' αριθμ. κατάθεσης 11.861/2008 τριτανακοπή και την προφορικώς ασκηθείσα πρόσθετη παρέμβαση, αντιμωλία των διαδίκων.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την υπό κρίση τριτανακοπή.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την προφορικώς ασκηθείσα υπέρ της τριτανακόπτουσας πρόσθετη παρέμβαση.

ΣΥΜΨΗΦΙΖΕΙ τη δικαστική δαπάνη των διαδίκων.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριό του, στη Θεσσαλονίκη την 3^η Οκτωβρίου 2008.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΙΣΤΟ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Επαρχίας Θεσσαλονίκης την νόμιμη
ορθη αντιτίτλου
θεσσαλονίκης την 3 ΝΟΕ 2008.
Γραμματέας

ΓΙΑΝΤΑΦΥΛΑΚΙ ΕΩΝΤΑΣ